

WORLD PRESS PHOTO 11

Look & Click > Mój Album

Edukacyjny pakiet dla gimnazjum
13-16 lat

> zadanie 1: wiadomości

Fotografie prasowe są inne niż komercyjne zdjęcia reklamowe czy fotografie artystyczne – dotyczą wiadomości. Ale czym właściwie są wiadomości? Jaki czynnik sprawia, że coś jest wystarczająco ważne, by ukazać się w telewizji czy prasie? Redaktorzy programów telewizyjnych, gazet oraz stron internetowych decydują o tym, które tematy powinny się tam pojawić. Decyzję ułatwia im kilka zasad:

Wiadomość jest wydarzeniem lub sytuacją, która:

- >1. *Jest niecodzienna.*
- >2. *Nikomu - lub prawie nikomu - nie jest wcześniej znana.*
- >3. *Ma znaczenie dla widza lub czytelnika.*
- >4. *Miała miejsce w pobliżu lub sprawia takie wrażenie.*
- >5. *Dotyczy tematu, który aktualnie cieszy się zainteresowaniem.*
- >6. *Ma ogromne skutki.*
- >7. *Wzbudza emocje i/lub zainteresowanie.*

Możesz korzystać z powyższej listy podczas rozwiązywania zadań, ale najpierw wyjaśnimy jej poszczególne punkty, co pomoże Ci dobrze zrozumieć naturę wiadomości.

>1 Wydarzenia mające miejsce w codziennym życiu nie są materiałem na wiadomości publikowane

w mediach. Jest nim na przykład nagle pogorszenie stanu zdrowia kogoś ważnego, ponieważ normalnym stanem dla tego kogoś, aż do danej chwili, było zdrowie (i prawdopodobnie również ze względu na powody podane w punktach 6 i 7). Materiałem może być również uderzenie fali upałów, gdyż przesadne wysokie temperatury nie są zjawiskiem codziennym.

>2 Jeżeli coś działo się przez długi czas, może być godne publikacji, o ile nikt (albo prawie nikt) nie wiedział o tym wcześniej. Dotyczy to odkrycia nowej planety, odnalezienia ciała w zbiorowej mogile czy wyjścia na jaw sekretnego romansu prezydenta.

>3 Dla czytelników dzienników finansowych ważne są sprawy finansowe, a dla czytelników lokalnej prasy – wiadomości lokalne.

>4 Im bliżej coś się dzieje, tym większą wagę do tego przywiązujemy. Jedną z ponurych zasad jest: znaczenie jednej śmierci w pobliżu równa się tysiącu śmierci nieco dalej. Wiadomości o brazylijskiej polityce są ważniejsze dla Brazylijczyków niż Rosjan. Rosjanie wolą czytać wiadomości o polityce własnego państwa.

>5 Jeżeli wiele osób na świecie z niepokojem śledzi procesy związane z globalnym ociepleniem, to każda wiadomość, która ma cokolwiek wspólnego z tym tematem, spotka się z zainteresowaniem. Kiedy wzrasta bezrobocie, artykuły związane z bezrobociem są bardziej pożądane przez czytelników.

>6 Kiedy jakieś wydarzenie kończy się, przynosząc wielu ludziom cierpienie lub radość, jest to wiadomość, która powinna pojawić się w mediach. Na przykład, kiedy fabryka zostaje zamknięta, a jej pracownicy tracą pracę, lub kiedy odnalezione zostają nowe złoża ropy naftowej, co ma ogromny wpływ na gospodarkę.

>7 Jeżeli czytelnik lub widz zakrywa ręką usta i mówi „Rety!”, a potem odczuwa potrzebę opowiedzenia komuś o tym, co przeczytał/zobaczył.

Obejrzyj na wystawie cykl zawierający to zdjęcie:

nikt wcześniej nie słyszał. Autor tego zdjęcia bardzo szybko dotarł na miejsce – fotografował sytuację zaledwie kilka minut po tym, jak zatrzęsa się ziemia i budynki runęły. Niedługo później zdjęcia trafiły do Internetu.

Które warunki (z listy zasad decydujących o publikacji wiadomości w mediach) spełnia ta fotografia z Haiti?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

>Przypatrzyć się dobrze całemu cyklowi. Jest on przykładem tzw. twardych wiadomości („hard news”): dzieje się coś bardzo złego, o czym

Fotograf wziął do ręki aparat tuż po trzęsieniu ziemi, w celu udokumentowania katastrofy. Czy lepiej byłoby gdyby pomógł ofiarom? Czemu?

> zadanie 2:

Jakie wrażenie wywierają
na Tobie fotografie?

Obejrzyj cykl zawierający to zdjęcie:

Wiele fotografii prasowych pokazuje cierpienie. Ponieważ cierpienie jest odchyleniem od normy (1) i zazwyczaj niesie za sobą znaczące konsekwencje – np. śmierć (6) – stanowi temat odpowiedni do publikacji w mediach. Wielu fotoreporterów podróżuje w niebezpieczne rejony (objęte wojną, cierpiące głód lub dotknięte klęskami żywiołowymi), aby przekazać reszcie świata informacje o tamtejszych wydarzeniach. Bez tej wiedzy świat nie mógłby udzielić pomocy cierpiącym.

> *Przeczytaj podpis.*

Duńska bizneswoman była niezwykle poruszona prasową fotografią przedstawiającą tę dziewczynkę. Kobieta pojechała do Nepalu, żeby pomóc dziewczynce ze zdjęcia. Co o tym sądzisz? Dlaczego?

> Która fotografia z całego cyklu jest według Ciebie najsympatyczniejsza? Dlaczego?

> Przyjrzyj się dobrze całemu cyklowi. Co zaskakującego dostrze-
gasz w jakości tych zdjęć?

> Zadanie 3:

Zasady fotografii
prasowej

Obejrzyj cykl zawierający to zdjęcie:

- 5 Gdyby ktoś rozpoznał uchodźców ze zdjęcia, mogliby zostać aresztowani. Z tego powodu fotograf, Ed Ou, nie mógł użyć lampy błyskowej. Odegranie ich ucieczki w innym, bezpieczniejszym miejscu byłoby niedozwolone, gdyż fotografią prasową rządzą surowe reguły.

Zadaniem fotografii prasowej jest pokazanie tego, co faktycznie się dzieje, w sposób wiarygodny dla odbiorcy. Dlatego fotoreporterzy nigdy nie mogą manipulować zdjęciem przy pomocy komputera. Delikatne wzmocnienie ostrości czy kontrastu jest w porządku, ale usuwanie lub dodawanie obiektów – surowo zabronione. W minionym roku World Press Photo zdyskwalifikowało jednego z fotografów właśnie za tego typu działanie.

Fotograf nie może znajdować się na zdjęciu i powinien dobrze zapoznać się z tematem, nad którym pracuje. Musi dokładnie wiedzieć, co się dzieje w danym rejonie, ponieważ historia opowiedziana w sposób niekompletny jest rodzajem kłamstwa.

Jedynym wyjątkiem od tych sztywnych zasad jest portret. Ma on dokumentować charakter fotografowanej osoby, dlatego w tym jednym przypadku fotograf może pokazać osobę w taki sposób, jaki najbardziej mu odpowiada.

> zadanie 4: Fotografia mówi więcej

Obejrzyj to zdjęcie na wystawie.

> *Ale jeszcze nie czytaj podpisu.*

To zdjęcie zostało wybrane przez komisję Zdjęciem Roku World Press Photo. Z pewnością widziałeś / widziałaś je już w mediach.

> *Jak myślisz, skąd pochodzi dziewczyna? Ile ma lat? Co jej się stało?*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Miłości w Duisburgu mówi o licznych ofiarach i panice, która zdominowała ten dzień.

> Jaką historię opowiada portret Bibi Aishy?

> Przeczytaj podpis. Zdjęcie ukazało się na okładce amerykańskiego magazynu. Dlaczego redaktor tego magazynu uznał zdjęcie za ilustrację wiadomości, która powinna zostać opublikowana w mediach? Dla ułatwienia zerknij na listę ze strony pierwszej.

Aby odpowiedzieć na pytanie, musisz wiedzieć więcej o tej sytuacji.

W tamtym czasie w Afganistanie przebywało wielu amerykańskich żołnierzy, dlatego historia wydała się bliska czytelnikom zza oceanu (4).

Temat dodatkowo zyskał na aktualności, gdyż stacjonowanie amerykańskich wojsk w Afganistanie wywołało silny sprzeciw części społeczeństwa amerykańskiego, przy całkowitej aprobacie reszty.

Dobra fotografia prasowa to często jedno zdjęcie, które staje się symbolem wielkiej historii. Zdjęcie domu zmytego przez fale oceanu może opowiedzieć historię tsunami. Obraz spłoszonej młodzieży na Paradzie

Jodi Bieber z Republiki Południowej Afryki zdecydowała się sfotografować dziewczynę w sposób podobny do tego, w jaki fotografuje się uczniów w szkole: schludnie i w ugrzecznionej pozie. W ten sposób dziewczyna z Afganistanu wygląda, jakby mogła być jedną z uczennic Twojej klasy.

> Czy inaczej odebrałbyś / odebrała-bys Bibi Aishę, gdyby stała na brudnej drodze, płacząc? Czemu?

> zadanie 5: Forma

Spójrz na zdjęcie, ale jeszcze nie czytaj podpisu.

> Jaką historię mógł chciał opowiedzieć autor przy pomocy tych zdjęć?

> Przeczytaj podpis. Czemu fotograf użył długiego czasu otwarcia migawki (który zamienił ruch uliczny w smugę) w celu opowiedzenia historii?

Kiedy Ty fotografujesz, postępujesz podobnie – wybierasz najlepszy punkt widzenia. Robiąc zdjęcia sobie, ustawiasz się lepszą stroną do obiektywu i zakrywasz wszelkie niedoskonałości puklem włosów. Fotoreporterzy również starają się wybrać najlepszy punkt widzenia. Różnica polega na tym, że to, co dla fotografii prasowej jest takim punktem, nie zawsze czyni fotografowany obiekt atrakcyjnym. Obiekt jest fotografowany tak, by jego wygląd pomógł opowiedzieć historię.

Fotoreporter nie może umieszczać w kadrze dodatkowych przedmiotów czy manipulować zdjęciem przy użyciu komputera. Może najwyżej zdecydować, czy zdjęcie będzie wykonane z bliska czy z odległości. Czy będzie czarno-białe, czy kolorowe, czy skorzysta z krótkiego, czy długiego czasu otwarcia migawki. Może poczekać aż chmury odsłonią słońce lub nie. Może uklęknąć, żeby zrobić zdjęcie z żabiej perspektywy, lub wdrapać się na skałę, by spojrzeć na obiekt z góry. Wszystkie te decyzje tworzą ostateczny obraz sytuacji przedstawionej na zdjęciu. Zatem to fotograf decyduje o tym, jak zobaczysz dane wydarzenie.

> zadanie 6:

Spójrz na zdjęcie, ale jeszcze nie czytaj podpisu.

> *Przeczytaj podpis. Ten cykl nie dotyczy nowego wydarzenia, więc co sprawiło, że ukazał się niedawno w mediach (sprawdź listę zasad ze strony pierwszej)?*

Fotoreporterzy stale robią wszystko, co w ich mocy, by pokazywać historie, o których nikt jeszcze nie słyszał.
> *Czy wiedziałeś, że istnieją więzienia takie jak to?*

[illegible]

> Czy uważasz wiedzę o istnieniu więzień takich jak to za ważną?

[illegible]

Wieżenie w Sierra Leone udzieliło fotografowi pozwolenia na wykonanie fotografii wewnątrz. Nie każda organizacja jest tak otwarta. Zazwyczaj ustrój państwa i władze więzień nie pozwalają dziennikarzom dokumentować tego, co dzieje się za murami. Przyczyną jest strach przed zdenerwowaniem ludzi z zewnątrz, którzy mogliby starać się zmienić obecny stan rzeczy.

Niektóre państwa wymagają od fotoreporterów rejestracji przed przekroczeniem granicy. W ten sposób władze mogą kontrolować ich działalność. Czasem fotoreporterzy

zostają wyrzuceni z państwa, a czasem nawet trafiają za kratki. Zdarzały się też morderstwa dziennikarzy i fotoreporterów, kiedy trafiali na trop historii, którą ktoś wpływowy wolał utrzymać w sekrecie. Wolność prasy oznacza prawo dziennikarzy i fotoreporterów do dokumentowania każdego ważnego wydarzenia bez ryzyka aresztowania czy śmierci.

> Jak myślisz, czemu fotograf chciał pokazać tę sytuację światu?

[illegible]

> Wy tłumacz czemu akurat tej fotografii przydzieliłeś / przydzieliłaś swoją nagrodę Zdjęcia Roku World Press Photo?

wystawa

14.01. - 05.02 / 2012

> Mads Nissen

Dania, Berlingske

Życie codzienne,
III nagroda w kategorii reportażu

> Ed Ou

Kanada, Reportage by Getty Images

Sprawy współczesne,
I nagroda w kategorii reportażu

> Jodi Bieber

RPA, Institute for Artist Management/

Goodman Gallery for Time

Fotografia Roku 2010 World Press Photo

> Martin Roemers

Holandia, Panos Pictures

Życie codzienne,
I nagroda w kategorii reportażu

> Fernando Moleres

Hiszpania, Laif Photos & Reportagen/Panos
Pictures

Życie codzienne,
II nagroda w kategorii reportażu

> Daniel Morel

Haiti

Wydarzenia,
I nagroda w kategorii reportażu

Do zobaczenia za rok!

World Press Photo
Jacob Obrechtstraat 26
1071 km Amsterdam
The Netherlands
Telefoon: +31 (0)20 676 60 96
Fax: +31 (0)20 676 44 71
exhibitions@worldpressphoto.org

> Mój album 2011

Witamy na wystawie World Press Photo 2011. Stawiając zaledwie kilka kroków, odbędziesz tu podróż od Pakistanu po Meksyk przez Irlandię i Chiny. Spotkasz wspaniałe labędzie i podejrzysz mieszkańców indyjskiej wioski wybierających się do kina, ale zobaczysz też martwe ciała. Cierpienie jest motywem, który w fotografii prasowej pojawia się bardzo często. Jest bowiem elementem stale towarzyszącym tragediom: erupcjom wulkanów, powodziom, trzęsieniom ziemi. Na tej lekcji dowiesz się dlaczego fotografia prasowa często przedstawia straszne, znaczące lub wyjątkowe momenty. Dowiesz się także, czym tak naprawdę jest fotografia prasowa i co oznacza wolność prasy.

To już 54 wystawa organizowana przez World Press Photo. Można na niej zobaczyć najlepsze fotografie prasowe minionego roku, wyselekcjonowane przez niezależną komisję. Każdego roku, jedno z wybranych zdjęć zdobywa nagrodę World Press Photo – musi być to zdjęcie uznane przez komisję za zdecydowanie najlepsze. Wystawę można oglądać nie tylko tutaj, ale również w prawie stu innych miejscach na całym świecie, m.in. w Paryżu, Seulu, Rio de Janeiro i Rabacie.

Dość faktów – czas przejść do zadań! Najlepiej rozwiązuje się je w grupie, więc rozwiązań możesz szukać wspólnie ze znajomymi. Możesz też działać samodzielnie. Odpowiedzi wpisz w oznaczone kropkami pola pod pytaniami. Twój nauczyciel może je sprawdzić po zakończeniu zwiedzania wystawy World Press Photo.

Baw się dobrze!